Jaarverslag 2022

Stichting
Dassenwerkgroep Brabant

www.dassenwerkgroepbrabant.nl

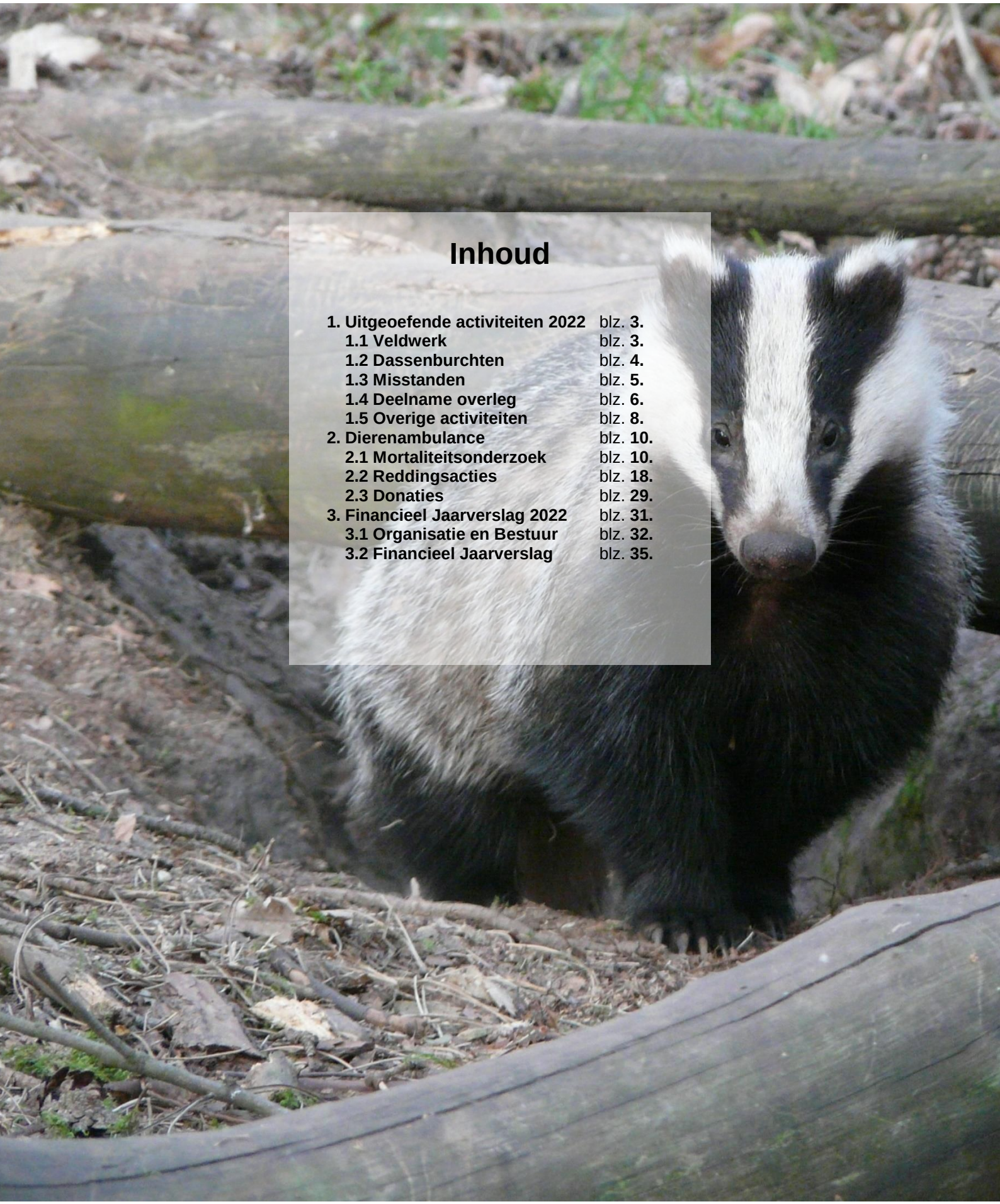

Inhoud

1. Uitgeoefende activiteiten 2022 blz. **3.**
1.1 Veldwerk blz. **3.**
1.2 Dassenburchten blz. **4.**
1.3 Misstanden blz. **5.**
1.4 Deelname overleg blz. **6.**
1.5 Overige activiteiten blz. **8.**
2. Dierenambulance blz. **10.**
2.1 Mortaliteitsonderzoek blz. **10.**
2.2 Reddingsacties blz. **18.**
2.3 Donaties blz. **29.**
3. Financieel Jaarverslag 2022 blz. **31.**
3.1 Organisatie en Bestuur blz. **32.**
3.2 Financieel Jaarverslag blz. **35.**

1. Uitgeoefende activiteiten 2022

1.1 Veldwerk

Inventarisaties:
De vrijwilligers van Stichting Dassenwerkgroep Brabant inventariseren sinds 1989, als een groep, jaarlijks de dassenburchten in Noord-Brabant om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de Brabantse dassenpopulatie.

Das&Boom: Alle gegevens zijn uiteraard opgestuurd naar Stichting Das&Boom opvang en advies ten behoeve van de landelijke registratie van dassenburchten en hun status.

De volgende projecten krijgen van de Dassenwerkgroep extra aandacht bij de jaarlijkse inventarisaties:
Brabants Landschap: Voor het 23e opeenvolgende jaar zijn de in Oost-Brabant gelegen dassenburchten van Het Brabants Landschap geïnventariseerd.

Staatsbosbeheer: Voor het 15e opeenvolgende jaar zijn de dassenburchten geïnventariseerd in district "De Peel".
Voor het 18e opeenvolgende jaar is een inventarisatie van de Maashorst uitgevoerd.
Dit is het 11e jaar dat alle dassenburchten zijn geïnventariseerd in Noord-Brabant en Nationaal Park "De Maasduinen".

1.2 Dassenburchten

Eén van de taken van de Dassenwerkgroep Brabant is het actief zoeken naar nieuwe dassenburchten in Brabant. Deze worden direct doorgegeven aan o.a. de eigenaren, gemeenten en Das&Boom. Daardoor geniet de burcht de officiële bescherming en is iedereen daarvan op de hoogte gesteld waardoor onduidelijkheden en ongewenste situaties kunnen worden voorkomen.

In 2022 is er door onze vrijwilligers een groot deel van de Brabantse dassenburchten bezocht. Een deel hiervan was niet meer door dassen bewoond of zelfs helemaal verdwenen.
In de jaren 2018-2020 waren relatief veel dassen door de aanhoudende droogte zich gaan verplaatsten naar gebieden waar nog voedsel en water te vinden was. Dit versnelde de natuurlijke verspreiding van de dassenpopulatie naar nieuwe gebieden in Zuid-, Midden- en West Brabant. Doordat o.a. gewassen, voetbalvelden en tuinen gesproeid werden, was het dan ook geen verrassing dat de door voedselnood gedreven dassen, ook vaker in de buurt van mensen nieuwe dassenburchten groeven.
Na jaren van gewenning was het al te verwachten dat ook in 2022 deze dassen in de regel bleven wonen bij hun ‘nieuwe” voedselrijkdom i.p.v. terug te keren naar de relatief veiligere oude locaties en hier ook jongen kregen.

Kraamburcht in een droge greppel

Dassenwerkgroep Brabant heeft van de natuurorganisaties Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer vergunningen voor het inventariseren van de dassenburchten op hun grondgebied. Twee gebieden van Staatsbosbeheer (Het Peelgebied en "De Maasduinen") zijn grensoverschrijdend met de provincie Limburg. Vandaar dat er jaarlijks ook een aantal dassenburchten in Noord-Limburg wordt geïnventariseerd, en dat hier naar nieuwe dassenburchten wordt gezocht.

1.3 Misstanden

Helaas komt het nog vaak voor dat dassenburchten verstoord of vernield worden. Hierbij is soms sprake van onbewuste overtreding of onwetendheid. In veel gevallen vindt deze verstoring echter moedwillig plaats. Daarnaast worden regelmatig dassen dood of verminkt aangetroffen als gevolg van grove overtredingen of nalatigheid. Evenzovele keren wordt iets dergelijks niet geconstateerd maar blijft het onder de oppervlakte. De laatste jaren lijkt het aantal meldingen toe te nemen. Reden temeer om de controle in het veld te handhaven en te verscherpen.
De Dassenwerkgroep Brabant werkt samen met het samenwerkingsverband van groene handhavers, "Samen Sterk in Brabant".

Voor een overzicht van feiten die de afgelopen jaren geconstateerd zijn klik hier. Het is geen volledige lijst, maar een greep uit de gevallen die bij de Dassenwerkgroep Brabant bekend zijn.

Handhavingsteam Buitengebied

Samen Sterk in Brabant - Handhaving Buitengebied in Noord-Brabant

Dit is een samenwerkingsverband tussen de provincie Noord-Brabant, de Brabantse gemeenten, de drie waterschappen, de drie omgevingsdiensten, de terreinbeheerders: de Vereniging Natuurmonumenten, Brabants Landschap en Staatsbosbeheer, Brabant Water en Evides.
Meer informatie: https://ssibbrabant.nl/ of klik hier voor de folder.

1.4 Deelname overleg

Hieronder een greep uit de diverse activiteiten:

- **Samen Sterk in Brabant:**
  De Dassenwerkgroep Brabant werkt samen met het samenwerkingsverband van groene handhavers, Samen Sterk in Brabant.
- **Deelname SAMF (Stichting Afhandeling en Monitoring Fauna aanrijdingen):**
  Samenwerking met de jagers en politie, om met behulp van deskundige lokale vrijwilligers, snel en adequaat hulp te kunnen bieden bij aanrijding met in het wild levende dieren.
- **Deelname provinciaal project ‘’Ik let op Wild’’ van Nulverkeersdodenbrabant.nl`**
- **Samenwerking Das&Boom.**
- **Gemeente Bergen (L.) en WBE Bergen:**
  Samenwerking i.v.m. Mortaliteitsonderzoek en monitoring van de dassen binnen deze gemeente.
- **Gemeente Land van Cuijk en WBE:**
  Samenwerking i.v.m. Mortaliteitsonderzoek en monitoring van de dassen binnen deze gemeente.
- **Contacten met agrariërs: dassenschade en hoe hiermee om te gaan (Bij12).**
- **Contacten met particulieren: dassenoverlast/schade en hoe hiermee om te gaan**
- **Deelname Werkgroep Natuur en Milieu Cuijk**
- **Deelname groenoverleg Waterschap Aa en Maas**
- **Deelname verwijdering dassenburcht spoorlijn Eefde**
- **Deelname verwijdering dassenburcht spoorlijn Klarenbeek**
- **Overleg/onderzoek Visio-terrein Grave**
- **Overleg/onderzoek Homburgterrein Cuijk**
- **Overleg/onderzoek Hulder Vierlingsbeek**
- **Overleg/onderzoek Heihoek West Vierlingsbeek**
- **Overleg/onderzoek Mikkeldonk Oss**
- **Overleg/onderzoek Foodpark Veghel**
- **Overleg/onderzoek Wijboschbroek**
- **Overleg/onderzoek Lekerstraat Beek en Donk**
- **Overleg/onderzoek Genneperhuis**
- **Overleg/onderzoek meander ‘t Snepke**
- **Overleg/onderzoek Maaslijn**
- **Overleg/onderzoek Flessenhals/ Ruimte voor de Maas**
- **Overleg/onderzoek Meanderende Maas**
- **Overleg/onderzoek dijkverbetering Ravenstein-Cuijk**
- **Overleg/onderzoek Graafsche Raam**
- **Overleg/onderzoek Lage/Hooge Raam**
- **Overleg/onderzoek faunavoorzieningen provincie Noord-Brabant**
- **Overleg/onderzoek faunavoorzieningen Rijkswaterstaat**
- **Overleg/onderzoek faunavoorzieningen gemeente Land van Cuijk**
- **Overleg/onderzoek faunavoorzieningen Bergen**
- **Overleg/onderzoek zonneparken Nuenen**

- **Overleg/onderzoek netuitbreiding Boxmeer**
- **Overleg/onderzoek monitoring Maasheggen**
- **Aanplant dassenburcht Broekkant**
- **Diverse overtredingen Wet Natuurbescherming**
- **Divers overleg en onderzoek bos- en kapwerkzaamheden**
- **Lezing BHHGG Grave**

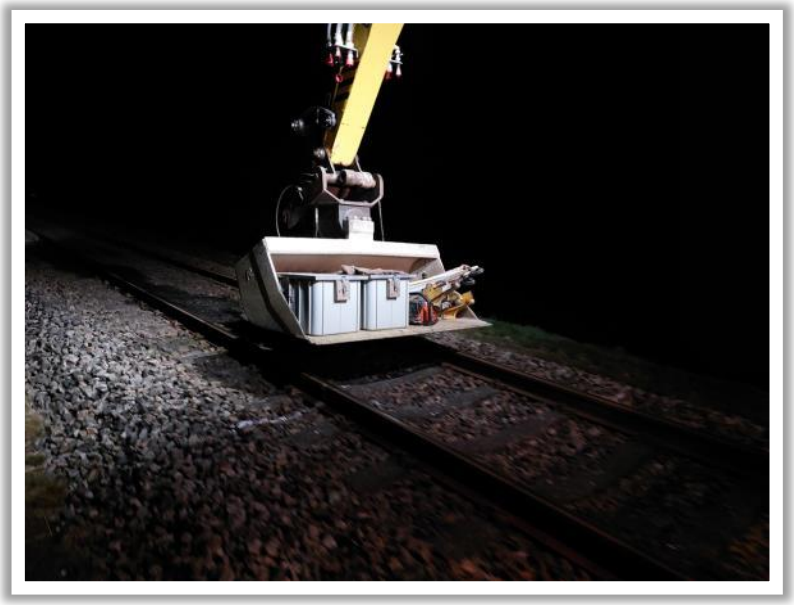

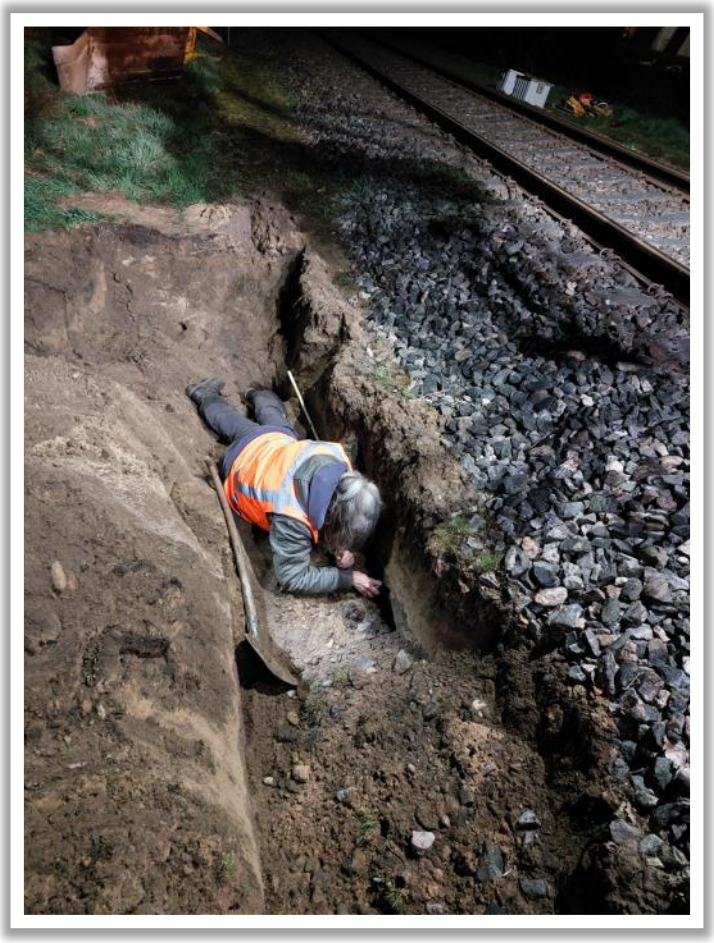

Verwijdering dassenburcht spoorlijn

1.5 Overige activiteiten

Nieuwsbrief:
Stichting Dassenwerkgroep Brabant heeft een eigen nieuwsbrief. Deze gratis digitale nieuwsbrief verschijnt in principe vier maal per jaar. Hij wordt via E-mail als pdf toegezonden aan alle vrijwilligers, belanghebbenden en geïnteresseerden.
In 2022 is, mede vanwege de enorme drukte, geen nieuwsbrief uitgebracht. Geïnteresseerden zijn op de hoogte gehouden via social media.

Wilt u graag alle edities van de gratis nieuwsbrief automatisch ontvangen, stuur dan een E-mail naar nieuwsbrief@dassenwerkgroepbrabant.nl onder vermelding van "Aanmelding nieuwsbrief".
Privacy protocol

Website:
De drukbezochte website www.dassenwerkgroepbrabant.nl biedt een schat aan informatie. Er wordt continu gewerkt aan verbeteringen en aanvullingen.
De medewerkers van de dassenwerkgroep zijn hier dagelijks bereikbaar via E-mail.

Lezingen / Bijeenkomsten:
De Dassenwerkgroep Brabant verzorgt jaarlijks diverse lezingen voor bv. natuurverenigingen en scholen met soms een aanvullende excursie.

Natuurmarkten:
De Dassenwerkgroep Brabant heeft een zeer professionele stand waarmee ze aanwezig is bij diverse kleine en grote evenementen in Noord-Brabant. De stand is aangekleed met o.a. een opgezette das, een skelet van een das, schedels van diverse dieren, postkaarten, boekjes, folders, informatief materiaal, foto's en onze nieuwsbrief.
In **2022** is de Dassenwerkgroep aanwezig geweest bij de volgende evenementen:

Datum	Evenement	Plaats
dinsdag 08 februari	Lezing	Roermond
zondag 24 april	Rondleiding	De Rips
zondag 12 juni	Natuurmarkt	Helmond
zaterdag 18 juni	Open dag	Lierop

Media:

- **De Limburger:**
  19-02-2022 Dierenambulance Midden-Limburg haalt veel aangereden dassen op

- **AD:**
  20-06-2022 Hartverwarmend: dierenambulance redt onderkoelde babydas (en gebruikt daarbij astronautenvoeding)

- **De Gelderlander:**
  14-09-2022 Rosalie redde zwaargewonde das Hezel: ‘Je kunt zo’n dier toch niet laten liggen’

2. Dierenambulance

2.1 Mortaliteitsonderzoek

Voor dode en hulpbehoevende dassen is de dierenambulance van de Dassenwerkgroep Brabant 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar op telefoonnummer **06-48279968**.

We halen dode dassen op in heel Noord-Brabant, Noord-Limburg en Zuidelijk Gelderland.
Voor levende dassen zijn we regelmatig, in overleg, in heel Nederland actief.

We werken hierbij samen met overige dassenwerkgroepen, Das&Boom, natuurorganisaties, stichting DierenLot, dierenambulances, gemeenten, Provincie, politie, Rijkswaterstaat, en de Stichting Afhandeling en Monitoring Fauna-aanrijdingen (SAMF),
De SAMF is een samenwerking met de jagers en politie, om met behulp van deskundige lokale vrijwilligers, snel en adequaat hulp te kunnen bieden bij aanrijding met in het wild levende dieren.
Meer informatie wildaanrijdingen.

Dode dassen worden door de Dassenwerkgroep opgehaald en eerst onderzocht.
Vermoedelijke doodsoorzaak, geslacht, gewicht, lengte, leeftijd, slijtage van het gebit, eventuele tatoeage en de algemene toestand zoals littekens, conditie van de vacht en mate van aanwezigheid van parasieten zoals vlooien, teken en luizen en de exacte locatie van het ongeval / kadaver worden geregistreerd.

Bij de zeugen (vrouwtjesdassen), wordt er in de periode april-juni ook vastgesteld of deze zogend zijn of niet. In het geval het een zogende moederdas betreft worden de jongen zo snel mogelijk gelokaliseerd en treedt er een reddingsplan in werking.

De "verse" dassen, die nog geschikt zijn voor verder onderzoek, worden doorgestuurd naar het **DWHC (Dutch Wildlife Health Centre)** in Utrecht voor onderzoek naar dierziekten.

Als het vermoeden bestaat dat de das is gestorven door stroperij wordt de das doorgestuurd naar het **WBVR (Wageningen Bioveterinary Research)** in Lelystad voor verder onderzoek.

Deze informatie plus de informatie over de overige dode dassen in Noord-Brabant wordt geregistreerd in het BRS (Boa Registratie Systeem), FRS (Fauna Registratie Systeem) en is onderdeel van de database van SAMF en Dassenwerkgroep Brabant.
In het gebied "De Maasduinen" (gemeenten Land van Cuijk en Bergen) gaat de informatie over de dode dassen naar Staatsbosbeheer t.b.v. een meerjarig onderzoek.

Dode dassen	Noord-Brabant	2022
Aantal jongen van dit jaar.		29
Aantal jongen van vorig jaar (jaarlingen).		57
Aantal volwassen dassen.		233
Aantal dassen waarvan leeftijd onbekend.		57
Totaal aantal **geregistreerde** dode dassen.		**376**
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het DWHC.		3
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het WBVR.		1
Aantal dassen geëuthanaseerd.		3
Aantal dassen opgehaald door de Dassenwerkgroep Brabant.		**214**

Dode dassen	Limburg	2022
Aantal jongen van dit jaar.		17
Aantal jongen van vorig jaar (jaarlingen).		17
Aantal volwassen dassen.		57
Aantal dassen waarvan leeftijd onbekend.		8
Totaal aantal dassen opgehaald door de Dassenwerkgroep Brabant.		**99**
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het DWHC.		0
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het WBVR.		1
Aantal dassen geëuthanaseerd.		5

Dode dassen	Zuidelijk Gelderland	2022
Aantal jongen van dit jaar.		10
Aantal jongen van vorig jaar (jaarlingen).		2
Aantal volwassen dassen.		14
Aantal dassen waarvan leeftijd onbekend.		3
Totaal aantal dassen opgehaald door de Dassenwerkgroep Brabant.		**29**
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het DWHC.		0
Aantal dode dassen doorgestuurd naar het WBVR.		0
Aantal dassen geëuthanaseerd.		1

Dode dassen per maand:
In onderstaande grafiek is duidelijk te zien dat het aantal slachtoffers onder de dassen seizoensgebonden is. Direct na de geboorte van de jonge dasjes in februari begint bij de das de paartijd. De mannetjes zijn dan druk bezig hun territorium te verdedigen en bezoeken naburige dassenterritoria om ook hier iets van hun gading te vinden. Ze moeten hier noodgedwongen vaker wegen voor oversteken, met alle gevolgen van dien. In de maand maart is het aantal slachtoffers dan normaal gesproken ook het hoogst.

In april en mei worden er normaal gesproken duidelijk minder dassen doodgereden, maar verhoudingsgewijs meer vrouwtjes en dan met name zogende vrouwtjes. Jonge dasjes worden namelijk enkele maanden door de moederdieren gezoogd. Deze vrouwtjes keren, tijdens het zoeken naar voedsel, vaker terug naar de dassenburcht om de jongen te zogen.

Met name mei, juni, juli en augustus zijn de maanden waarin jonge, onervaren, dasjes dood kunnen worden aangetroffen. Zo kunnen bv. hele jonge dasjes sterven door ruw spel van de volwassen dieren, verweesde dasjes sterven van de honger, jonge dasjes in aanraking komen met loslopende honden of verkeer, en kunnen ze in benarde situaties komen waar ze, door hun formaat en hun onnozelheid, niet meer uit kunnen komen.

In september worden de jonge vrouwtjes die het jaar daarvoor zijn geboren, voor het eerst loops. Dit verklaart de twee piek onder de volwassen dassen, met name onder de mannetjes, in september/oktober.
Aan de slachtoffers in de overige maanden is goed te zien dat dassen geen winterslaap houden, maar het gehele jaar door actief zijn.

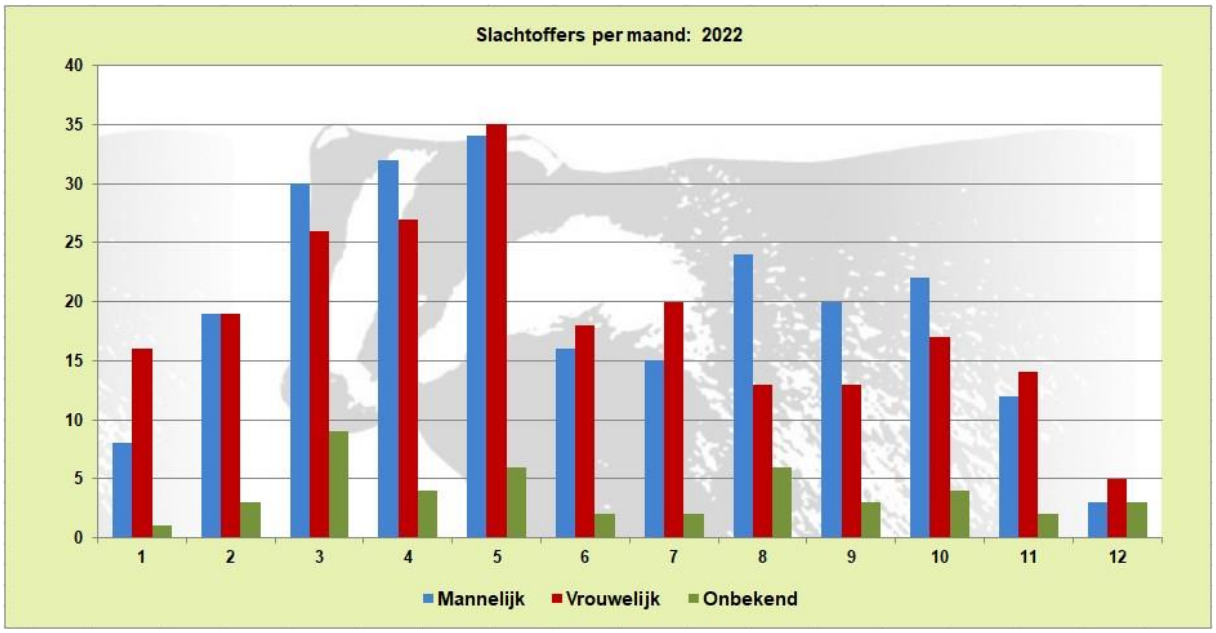

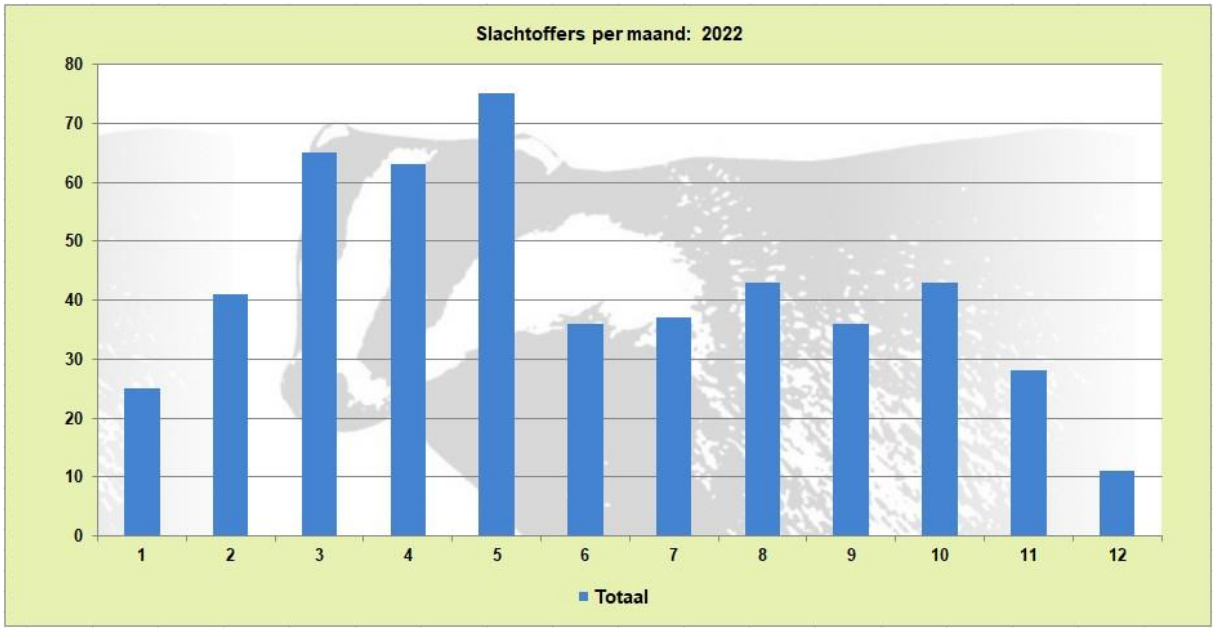

Door de slachtoffers onder de jongen zijn de pieken in de verkeersslachtoffers in het voor- en najaar minder duidelijk, vandaar dat we in onderstaande grafiek een onderverdeling hebben gemaakt per leeftijdsgroep.

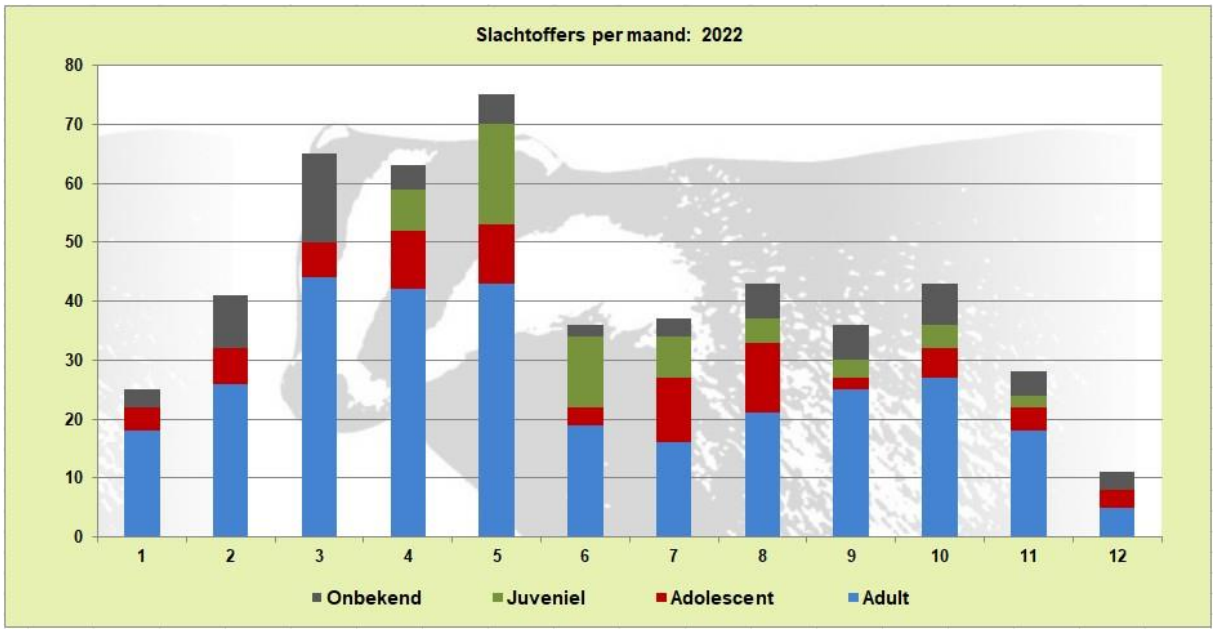

Aanpassing berekening gemiddelde gewichten per maand:
De tot nu toe gehanteerde gemiddelde gewichten van dassen per maand waren gebaseerd op de meetgegevens uit de periode 1990 t/m 2017. Aan de hand van deze gegevens was het effect van het extreme weer in de periode 2018-2020 op het gewicht van de dassen overduidelijk in beeld te brengen. In 2021 en 2022 is gebleken dat de gewichten door het betere weer wel iets opkrabbelen, maar toch een beetje onder het gemiddelde blijven. Dit komt mede door de dassen die in 2018-2020 geboren zijn in de drogere gebieden en kleiner zijn gebleven door het karige aanbod van voedsel in hun eerste levensjaar.
De veranderingen in het klimaat lijken een blijvend effect te hebben op het formaat en het gewicht van deze dieren. De meetgegevens van de komende jaren kunnen dit wellicht gaan uitwijzen. Dit is één van de redenen om onze berekeningen aan te passen.
Dit jaar hebben wij de meetgegevens van de laatste 5 jaar (2018-2022), meegenomen in de nieuwe gemiddelden. Hiermee zijn er significant meer dieren meegenomen in de berekening en wordt er ook rekening gehouden met extreem weer.

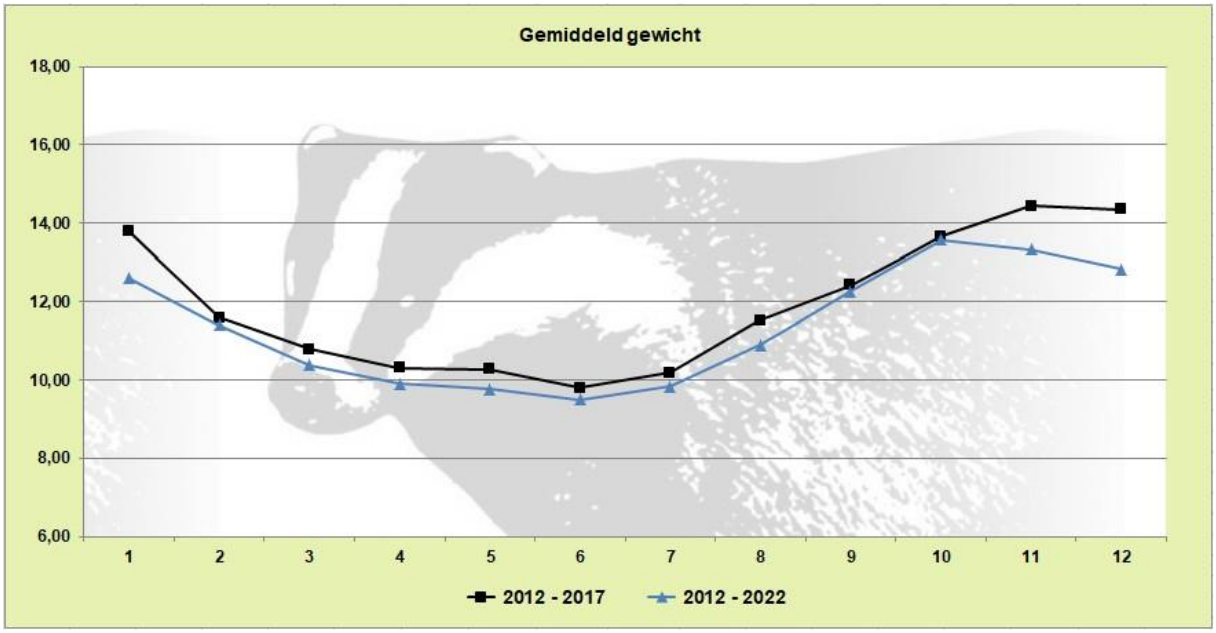

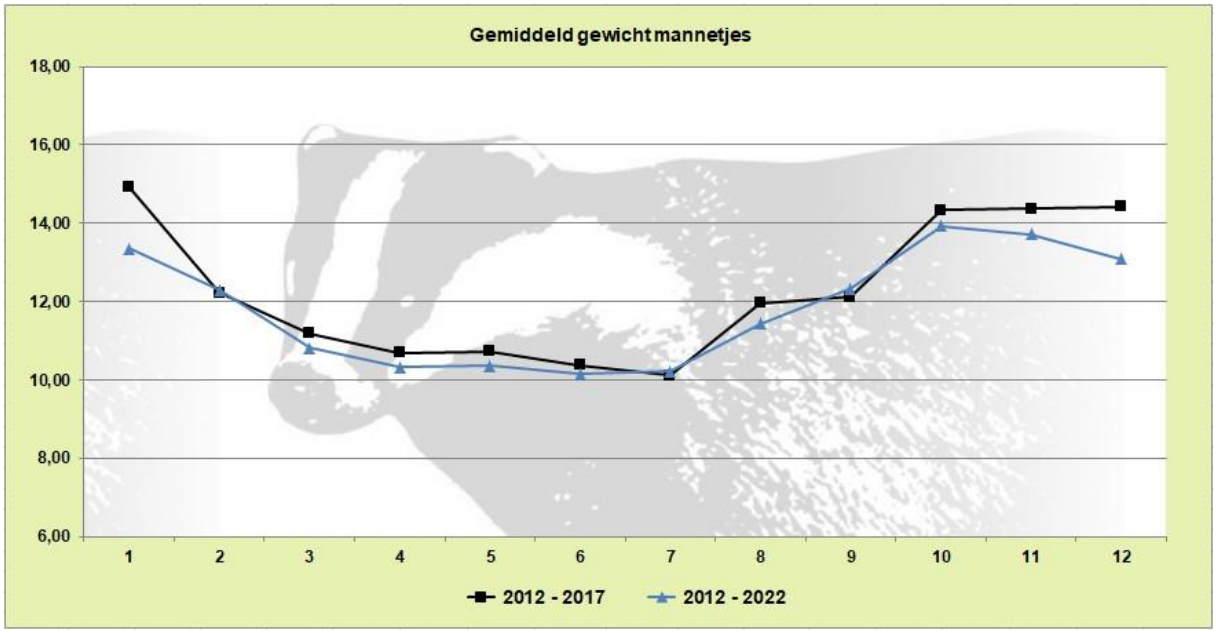

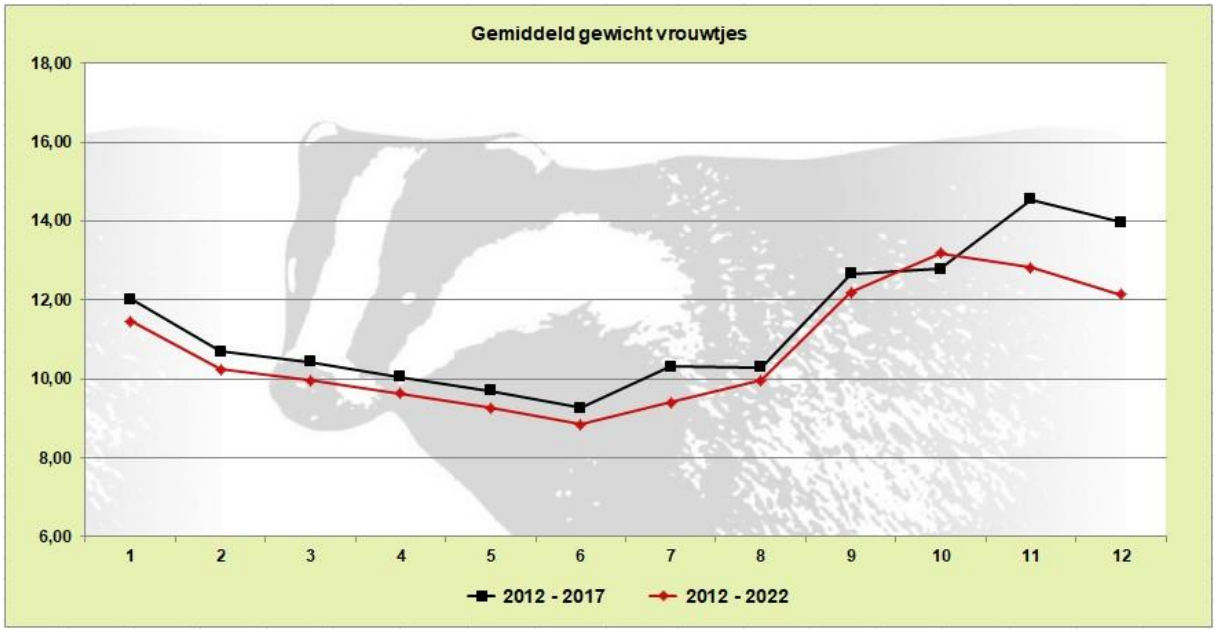

Zoals u kunt zien liggen de nieuwe gemiddelde gewichten bij de mannetjes in november, december en januari, en bij de vrouwtjes in november en december beduidend lager dan voorheen.

Gewichten per maand:
Het gewicht van een das varieert gedurende het jaar. Dassen zijn het zwaarst in oktober en het lichtste in juni. Zo daalt het gemiddelde gewicht van alle mannetjes en vrouwtjes bij elkaar van 13,59 kg in oktober, tot 9,51 kg in juni, waarna het weer begint toe te nemen (periode 1990 t/m 2022). Hierbij zijn de mannetjes over het algemeen zwaarder dan de vrouwtjes.
Er is een verschil waarneembaar tussen de mannetjes en de vrouwtjes. Beide bereiken hun hoogste gewicht in oktober met een onderling verschil van slechts 740 gram. De vrouwtjes nemen daarna sneller af dan de mannetjes (voor de innesteling van de eicellen in de baarmoeder in december), met het grootste onderlinge verschil van 2,06 kg in de tijd dat de jongen worden geboren in februari. Bij de vrouwtjes is vervolgens duidelijk te zien dat het zogen van de jongen t/m juni ook een duidelijk effect heeft op hun lichaamsgewicht.

In 2022 heeft de Dassenwerkgroep Brabant zelf 342 dassen opgehaald. Hiervan waren er 241 geschikt om op te meten en te wegen. De dierenambulance van de Dassenwerkgroep Brabant haalt jaarlijks veel verzwakte (verweesde) jonge dasjes op. De gewichten van deze kleine diertjes kunnen door een onnatuurlijke oorzaak (aanrijding zogende moederdas) enorm fluctueren en zijn niet representatief voor de natuurlijke situatie. Vandaar dat de gewichten van de 46 jonge dasjes niet zijn meegenomen in onderstaande grafieken.

Na een verademing voor de Nederlandse natuur in 2021 werd 2022, dat herinnerd zal worden als het jaar waarin het zonrecord verpulverd werd, weer een uitdaging. Het was een jaar waarin gemiddeld in Nederland de zon maar liefst 2234 uur scheen, in tegenstelling tot het normale gemiddelde van 1774 uur per jaar, waardoor dit jaar het jaar werd met veruit de meeste zonuren ooit gemeten.
Ook was het weer warmer en droger dan normaal. 2022 staat in de top-5 van jaren met het hoogste neerslagtekort waarbij op 5 september de piek werd bereikt.
Het aantal officiële warmterecords in De Bilt kwam uiteindelijk uit op 13 tegen 1 kouderecord.

In januari was er al het eerste warmterecord van het jaar met op 1 januari in Maastricht 15,1 graden. Daarmee was er sprake van de vroegste lokale lentedag ooit gemeten.
De maand februari, waarin de meeste jonge dasjes worden geboren, was extreem zacht. Zelfs op de ‘koudste’ dag werd in De Bilt een record temperatuur van maximaal 7,3 graden gemeten. Toch was het een hele natte maand met 119 mm regen, bijna twee keer zoveel dan gemiddeld, en werden we bezocht door een drielingstorm met 6 dagen op een rij windkracht 9 of hoger. Met de zwaarste windstoot landinwaarts ooit gemeten van 145 km/h.

Maart verliep naast recordzonnig ook recorddroog met gemiddeld over het land 9,3 mm neerslag. Zelden verliep een maand in ons land zo stabiel door de eindeloze aanwezigheid van hogedrukgebieden. Nooit eerder telde een maand zo veel stralend zonnige dagen. De zon scheen gemiddeld over het land een bizarre 245 uur,

Op 1 april lag er op veel plekken, voor het eerst sinds 1978, een officieel gesloten sneeuwdek. Op de Veluwe zelfs lokaal 17 cm gemeten.
Desondanks was er in april toch al snel weer sprake van een oplopend neerslagtekort en kwam april 2022 in de top-10 zonnigste aprilmaanden ooit gemeten.

Ook in mei liep het neerslagtekort snel op, maar de lokale verschillen waren groot. Dat kwam door een aantal dagen met fikse regen- en onweersbuien. Op 19 mei passeerde een lijn met onweersbuien, gepaard met zeer zware windstoten, hagel en lokaal zelfs een stofstorm. Een aantal dassenburchten liep hierdoor onder water waardoor zelfs de dassen, soms met jongen, uit hun burcht moesten vluchten.
Een dag later was het opnieuw raak, toen vooral in Limburg. In Beek nabij Maastricht trok een F1-tornado over met windsnelheden tussen 117 en 180 km/h.

Juni verliep het zonnigst sinds 1976. Het effect van de warmte en voedseltekort werd met name zichtbaar in de gewichten van de mannetjes die in juni het dieptepunt bereikte.

Tijdens voedseltekort is een gazon vol emelten en engerlingen wel heel erg aantrekkelijk.

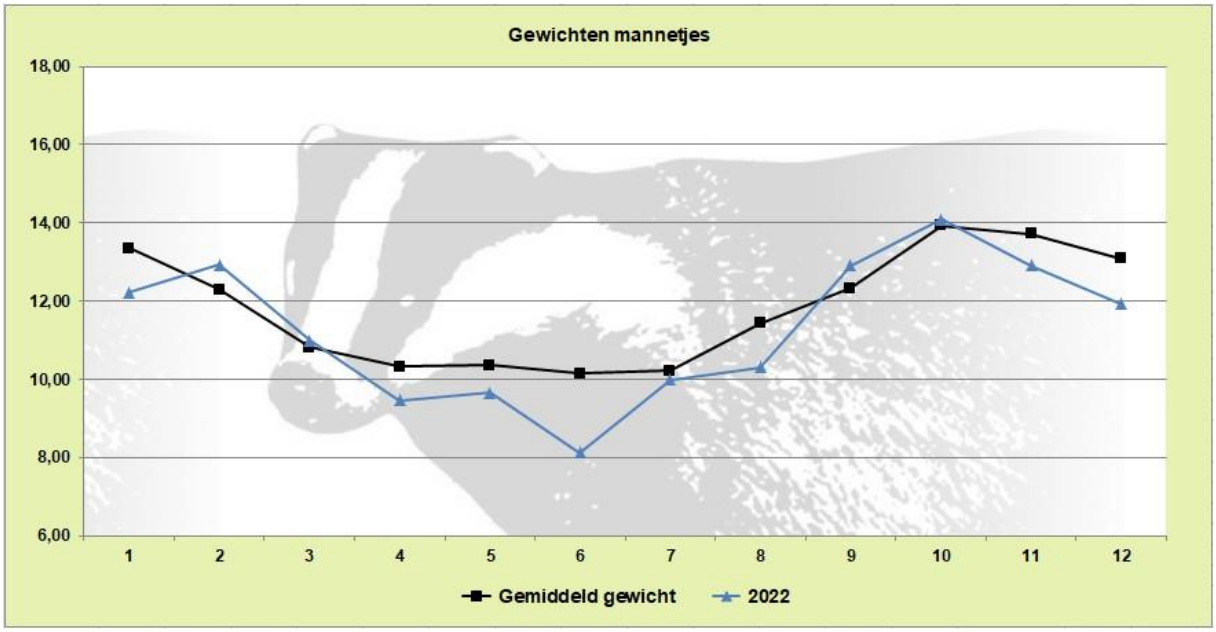

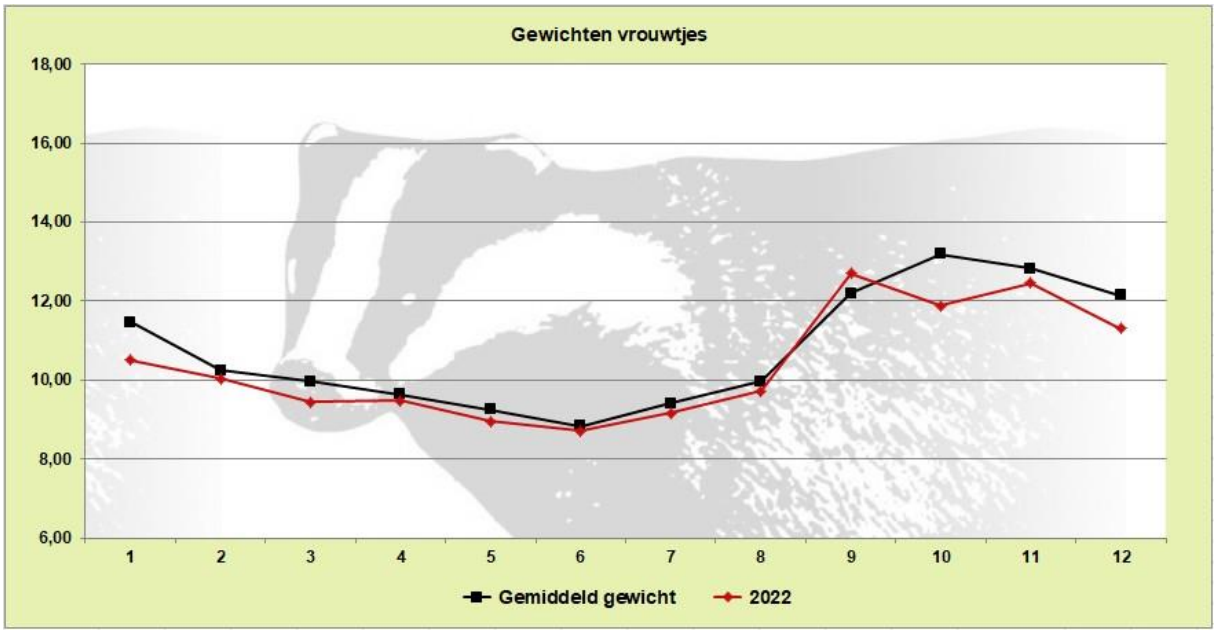

De hoogste temperatuur werd gemeten op 19 juli in Maastricht met maar liefst 39,5 graden. Naast zeer zonnig verliep de maand ook zeer droog met 32 mm regen tegenover een langjarig gemiddelde (1991 – 2020) van 80 mm. Sinds het begin van de vorige eeuw verliep juli slechts 8 keer nóg droger. De combinatie van veel verdamping en weinig neerslag deed het neerslagtekort snel verder oplopen.

Met gemiddeld over het land 30 mm regen was het opnieuw zeer droog en met 289 zonuren was het bovendien de op één na zonnigste augustusmaand ooit gemeten. Met name halverwege de maand was lokaal sprake van zware regen- en onweersbuien die tot wateroverlast leidden, maar op veel plekken verscherpte de droogste zich steeds verder. Eind augustus lag het neerslagtekort op 302 mm.

Na een extreem droge zomer volgde een kletsnatte septembermaand. Na een droge start van de maand werd het sterk wisselvallig. Op 10 september was in delen van Zeeland sprake van enorme wateroverlast door zware buien die urenlang over precies dezelfde gebieden trokken.

Oktober was juist zeer warm met droog en zonnig weer. In De Bilt steeg de temperatuur van 28 t/m 30 oktober drie dagen op rij tot boven de 20 graden. Daarmee was het nog nooit zó laat in de herfst zo warm.
November werd ondanks het wisselvallige weer het op twee na zonnigste novembermaand ooit gemeten, met 97 zonuren tegenover een langjarig gemiddelde van 70 uur
Zo sluit het jaar 2022 af waarmee het ook al begon, namelijk recordhoge temperaturen.

Het formaat van een das wordt mede bepaald door de hoeveelheid, de kwaliteit en verspreiding van het voedsel in hoofdzakelijk het eerste levensjaar. Jonge dassen die veel hoogwaardig voedsel tot hun beschikking hebben kunnen uiteindelijk een kop/romp lengte bereiken tussen de 75 en 90 cm of zelfs meer. De jongen, uit de droge jaren, die echter met moeite hebben kunnen overleven bereikten slechts een kop/romp lengte tussen de 60 en 70 cm.
Zoals verwacht waren er regionale en zelfs territoriale verschillen waarneembaar. In gebieden met voldoende water en voedsel leek er weinig veranderd.

Bijzondere slachtoffers:
Een belangrijke taak voor de dierenambulance van Dassenwerkgroep Brabant is het ophalen en onderzoeken van dode dassen, meestal verkeersslachtoffers. We registreren de precieze locatie om in de toekomst maatregelen voor verkeersveiligheid te kunnen adviseren. Ook registreren we o.a. lengte, gewicht, geslacht, leeftijd, en eventuele bijzonderheden zoals verwondingen, tekenen van ziekte of verzwakking.
In de afgelopen jaren zijn al heel veel dassen ingestuurd naar de DWHC voor verder onderzoek naar dierziekten. De meeste dassen bleken kerngezond te zijn geweest. Soms leidt onderzoek tot hele verrassende resultaten.

22-11-2022 Escharen.
In de zomer van 2020 werd een melding gedaan van een levende volwassen das die in het buitengebied overdag in een tuin gezien was. De bekende dassenburcht lag pal tegen de tuin en het was op dat moment al geruime tijd ontzettend droog, dus was dit gedrag wel enigszins te verklaren. Onze vrijwilligers wisten echter dat er in deze dassenburcht hele oude dassen woonden. Een tijdje eerder waren er bij de overburen van de melders ook al twee zeer oude dode dassen opgehaald die op de mesthoop waren gestorven.
De das werd niet aangetroffen en er werd een cameraval in de tuin geplaatst. Toen de volgende dag de beelden werden bekeken, bleek het een graatmagere, zeer oude das, bijna zonder gebit, te zijn..
De melders kregen, door het zien van de beelden, een band met deze das en besloten haar in de tuin bij te voeren.
Op 22-11-2022 om 09:20 u. kwam er een melding van een aangereden das vlakbij deze tuin. Het bleek dezelfde das te zijn! Dit zeer oude vrouwtje met een kop/romp lengte van slechts 72 cm en een staartje van 10 cm bleek in relatief goede gezondheid en woog maar liefst 11,26 kg.
Deze das heeft door de goede verzorging door de melders maar liefst 2,5 jaar langer mogen leven.

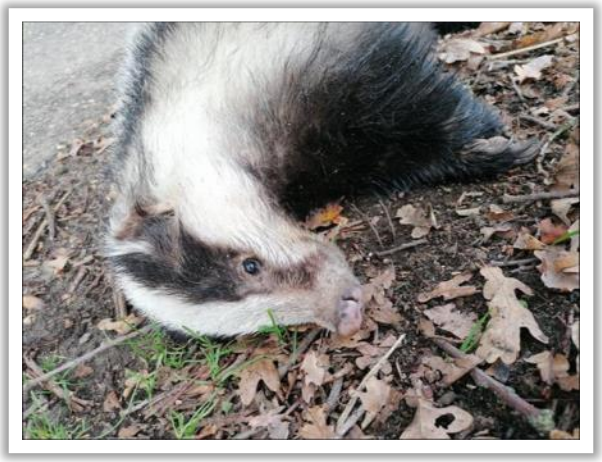

2.2 Reddingsacties

In het wild levende dassen kunnen om diverse redenen in de problemen komen. Denk bijvoorbeeld aan verdwaalde dassen, aanrijdingen, verweesde dasjes die dreigen te verhongeren of vervolging. Hieronder een greep

- **In 2022 zijn 26 (verweesde) jonge dasjes opgehaald.**
  Hieronder een deel van de meldingen.

23-04-2022 Roermond. Het eerste jonge dasje van het jaar werd door ons afgehaald bij Dierenambulance Midden-Limburg en naar de dassenopvang gebracht.
Een mannetje van 1,8 kg. Het liep overdag bij de Stadsweide Roermond mee met een natuurfotograaf, waarna het beestje werd overgedragen aan de dierenambulance. Het bleek een klein breukje te hebben bij een schouder. In de opvang herstelde het dasje gelukkig goed.

26-04-2022 Grathem. Naar aanleiding van een verkeersslachtoffer aan de Napoleonsbaan op 23 april, werd door de Dassenwerkgroep Roermond geobserveerd bij een naburige dassenburcht, en getracht de aanwezige weesdasjes bij te voeren. Helaas bleken de dasjes nog te klein om bij te kunnen voeren en moesten ze gevangen worden. Na enkele dagen werd het eerste jong gevangen en naar de opvang gebracht. Het was een mannetje met een gewicht van 1,97 kg.

29-04-2022 Hoenzadriel. Door Dierenambulance Den Bosch werden op ons advies 2 dasjes gevangen op een fietspad langs een burcht. Deze zaten overdag in de berm zonder moeder. Een mannetje van 1,5 kg en een vrouwtje van slechts 1,27 kg zijn door ons opgehaald en overgebracht naar de opvang.
Later is uit voorzorg de dassenburcht en de directe omgeving nog bekeken, maar er werden geen andere hulpbehoevende dasjes aangetroffen.

29-04-2022 Grathem. Enkele dagen na de vangst van het eerste dasje op 26 april lukte het vrijwilliger Bas om ook de laatste 2 weesjes te vangen. Ze kwamen wel op het aangeboden voer af, maar aten niet genoeg. Ook waren er geen volwassen dassen meer in de buurt om hen te helpen opgroeien. De vrouwtjes van 2,0 en 2,08 kg zijn in de dassenopvang herenigd met hun broertje.

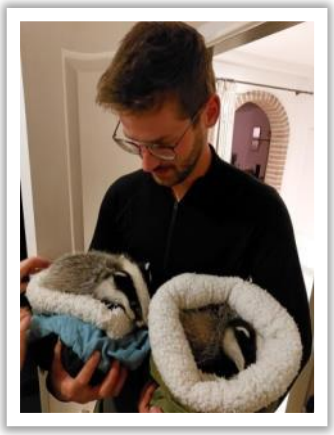

03-05-2022 Reijmerstok. Onze vrijwilligers vertrokken na een melding van de gemeente Gulpen direct naar een duiker aan de Reijmerstokkerdorpsstraat. Toch een rit van bijna 2 uur naar het bijna zuidelijkste stuk van Limburg. Hier zat al enkele dagen een das vast in een meer dan mansdiepe put en afwateringsbuis. Met de onmisbare hulp van de gemeentewerkers die de grote stalen roosters van de put konden tillen, en materialen naar beneden konden takelen, ging onze vrijwilliger aan de slag. Het jonge dasje bleek zich schuil te houden in een afwateringsbuis van ca 500 meter dwars door de heuvel. Er zat niks anders op dan er achteraan te kruipen met zaklamp en vangnet.
Eenmaal buiten de buis, bleek het te gaan om een heel klein dasje, een vrouwtje van 2,5 kg. Het kreeg meteen ORS te drinken omdat het diertje enorme dorst had.
Onderweg naar de opvang verslechterde het dasje, en onze vrijwilligers besloten daarom om eerst naar een deskundige dierenarts te gaan. Het dasje had gelukkig schone longen en geen botbreuken, maar had wel veel pijn, waarschijnlijk vanwege de val in de diepe gemetselde put. Ze heeft enkele dagen pijnstilling gehad, waarna ze goed herstelde. Uiteindelijk mocht ze samen met de andere dasjes in de opvang verder opgroeien.

03-05-2022 Amersfoort. Een wandelaarster had Dierenambulance Amersfoort ingeschakeld, na het aantreffen van een jong dasje overdag in het bos. Het jonge mannetje kwam naar de medewerker van de dierenambulance toegelopen en begon in de broekspijpen te bijten voor hulp, waarna het vangen geen moeite meer kostte.
Toevallig kwam de boswachter hier bij uit. Deze heeft samen met de medewerker van de dierenambulance de omgeving nog nagezocht, en zo vonden ze nog een tweede dasje.
Het mannetje van 1,47 kg, en het vrouwtje van 1,32 kg zijn samen lekker warm en rustig weg gezet.

Onze vrijwilligers zijn de kleintjes gaan afhalen. De dasjes waren erg vermoeid en hadden aanvankelijk moeite met eten, maar ze herstelden goed.

08-05-2022 Wanroy. Op 2 mei werd een zogend vrouwtje aangereden op De Quayweg in Wanroy. De nabij gelegen burcht werd goed bekeken. De gehele dassenburcht bleek overgenomen door een vos met jongen. Helemaal aan de uiterste rand waren nog wat sporen van dassen. Hier werden cameravallen gehangen. Toen onze vrijwilliger na een aantal dagen weer de cameravallen wilde gaan uitlezen, zag hij die middag tot zijn grote verbazing 2 kleine dasjes bovengronds slapen. Het kostte weinig moeite om deze slaperige verzwakte slaapkopjes te pakken. Onze dierenambulance werd ingeschakeld voor assistentie en vervoer naar de opvang. Het waren een vrouwtje van 1,58 kg, en een knorrig en luidruchtig mannetje van 1,56 kg.

19-05-2022 Wanroy. Donderdag 19 mei trokken een aantal banen met forse onweer en regen over onze provincie, met lokaal veel stormschade en wateroverlast. In Wanroy kwam aan de Peelkant een duiker onder water te staan. Hierin bleek echter een moederdas met haar jongen te wonen. Moederdas wist het water te ontvluchten met 1 jong. Het andere jong bleef in paniek achter. Het door en door natte dasje was continue aan het schreeuwen en liep achter alles aan wat voorbij bewoog. Het lukte omstanders om een bak over het dasje heen te zetten. Onze dierenambulance probeerde intussen om tussen alle stormschades door, dichterbij te komen. Het jonge dasje laten zitten, in de hoop dat moederdas nog zou terugkeren om het op te halen, was kansloos onder de omstandigheden. Er werden in de omgeving geen andere kleine dasjes aangetroffen. Daarom is het kleintje snel overgebracht naar de opvang. Het mannetje met de toepasselijke naam “Plens”, kon in de opvang al snel bij een speelkameraadje geplaatst worden.

20-05-2022 Montfort. Dierenambulance Midden-Limburg had een kleddernat dasje opgepikt in Montfort. Het mannetjesdasje was niet alleen natgeregend en onderkoeld, maar voelde ook verzwakt aan. Hij was enorm gretig naar het aangeboden drinken, waardoor het aannemelijk leek dat het dasje al langere tijd zonder moeder was. Onze vrijwilligers zijn daarom nog doorgereden naar de vindplaats

in Montfort, maar hebben ter plekke geen sporen meer gevonden van andere dasjes. Ook is er nog gezocht op de locatie waar enkele dagen eerder een dode das was gemeld. De lokale vrijwilliger had daar toen alleen nog de bloedsporen aangetroffen, en had dus niet de das zelf kunnen controleren op zogend zijn.
Het dasje met de naam Wimke woog bij aankomst in de opvang 1,975 kg. Hij werd bij Plens geplaatst die immers ook in zijn eentje in de opvang terecht was gekomen.

21-05-2022 Overasselt. Op zaterdag 21 mei werd door een wandelaarster ineens een roepend jong dasje gezien bij de Overasseltse en Hatertse vennen. Samen met iemand van de plaatselijke scoutingclub lukte het haar om het dasje te vangen. Onze vrijwilligers haalden dit verzwakte vrouwtje van 2050 gram op bij de meldster. Zo'n klein dasje loopt zelden alleen. Meldster vertelde dat haar hondjes niet naar het dasje toe waren gelopen, maar juist naar een naastgelegen weiland hadden gewild. Wellicht liep daar nog een ander dasje. De scoutingleider kon onze vrijwilligers de vindplek wijzen en nog even helpen zoeken. Juist toen deze man moest stoppen, zag hij ineens een tweede dasje voorbij lopen.
Deze slimmerik wist zich te verstoppen onder een stapel tuintafels onder een afdekzeil, maar hij verraadde zichzelf met geluidjes toen hij schrok van de zoekende mensen. Met veel geduld lukte het om dit mannetje van 1740 gram uit zijn schuilplek te lokken en te vangen.

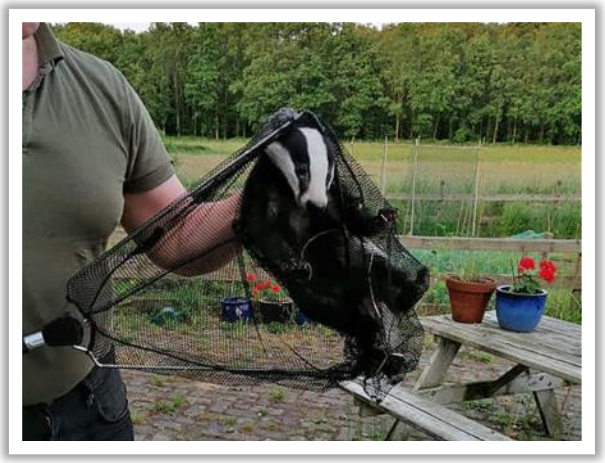

25-05-2022 Heeze. Op 17 mei was in Heeze een dode zogende das gevonden. Onze vrijwilliger doorzocht de omgeving en hing camera's op de vermoedelijke kraamburcht. Op 25 mei ging hij 's middags de camerabeelden uitlezen toen hij onverwachts een jong en verzwakt dasje weg zag kruipen. Het lukte om het diertje te vangen. Een vrouwtje van 1750 gram. Een dag later lukte het om het broertje van 1720gram ook te vangen. Beide zijn naar de opvang gebracht omdat ze te jong en te verzwakt waren om bij te voeren op de burcht.

26-05-2022 Velp. Direct nadat een zogende moederdas was opgehaald werd een bijvoeractie gestart, maar al snel bleek dat dit, ondanks het formaat van de dasjes, niets mocht helpen. Op advies werden de jongen gevangen. Het eerste verzwakte dasje, een mannetje van 2,39 kg werd relatief snel gevangen en direct naar een opvang gebracht.
Op 31-05-22 werd het tweede dasje, een vrouwtje van 2,43 kg, gevangen waarna ze snel naar haar broertje werd gebracht.

27-05-2022 Landhorst. Op 27 mei kwam 's middags via de mail een bericht binnen met een locatie in het Sint Anthonisbos in Landhorst, waar 6 dagen daarvoor jonge dasjes waren gezien. Deze hadden overdag als een treintje over een bospad gelopen, zonder volwassen das in de buurt. Onze vrijwilligers besloten om toch maar te gaan kijken op de aangegeven locatie, in de wetenschap dat de kans groot was om dode jongen aan te treffen.
Tijdens het uitkammen van de omgeving keek een van de vrijwilligers toevallig naar een bospad, precies op het moment dat in de verte een grijs bolletje overstak.

Voorzichtig benaderend vonden ze een heel klein dasje, wat vlakbij een beukenboom fanatiek naar eten aan het wroeten was. Dit vrouwtje woog nog slechts 1570 gram. De eerste dagen in de opvang heeft ze veel takjes en steentjes uitgepoept. Jammer genoeg zijn haar broertjes of zusjes niet meer gevonden.

27-05-2022 Herten. Via Dierenambulance Midden Limburg kwam de melding van een dasje op of nabij het Kerkpad. De vrijwiligers van Dassenwerkgroep Roermond zijn meteen gaan zoeken. Ze vonden een verzwakt en zwaar onderkoeld dasje op het fietspad. Het was een vrouwtje van 1,,86 kg. Het werd meteen lekker ingepakt met verwarmende elementen onder de buik, zodat het kon bijkomen. Onze dierenambulance heeft het dasje opgehaald en naar een opvang gebracht.

03-06-2022 Swolgen. Een wandelaarster meldde dat haar hond een klein dasje had gevonden in de berm van de Hogeweg. Een lokale vrijwilliger heeft het dasje opgehaald en een veilige plek gegeven. In eerste instantie leek het dasje goed op te knappen van de eerste voeding ORS. Het vrouwtje van 1,71 kg dronk goed. Na enkele uren verslechterde ze plotseling. Volgens de dierenarts wezen de verschijnselen op longbloedingen. Hier is helaas niks tegen te doen. Ze overleed enkele uren nadat ze was gevonden.

06-06-2022 Boxtel (Kampina). Onze vrijwilliger ontving om 11:27 u. een telefoontje van enthousiaste wandelaars die wilden melden dat er dassen voorkomen in de Kampina. Het bleek echter dat ze op dat moment een jong dasje door de regen zagen lopen. Waarop onze vrijwilliger gezien het tijdstip onmiddellijk snapte dat het dasje in nood was. Op dringend advies hebben ze het dasje, inmiddels meer dood dan levend, daarom meegenomen naar huis, en een warme plek gegeven. In de tussentijd waren onze vrijwilligers al met de dierenambulance op pad om hem zo spoedig mogelijk op te halen. Onze vrijwilligers zijn die hele dag, tot diep in de nacht bezig geweest om het dasje op te laten warmen, en er weer wat vocht in te krijgen. Eenmaal opgewarmd, bleek het een pittig mannetje van 2,36 kg. De vindplek is doorgegeven aan boswachter Luc Roosen, die naar aanleiding van deze melding een nog niet bekende dassenburcht heeft gevonden in het gebied.

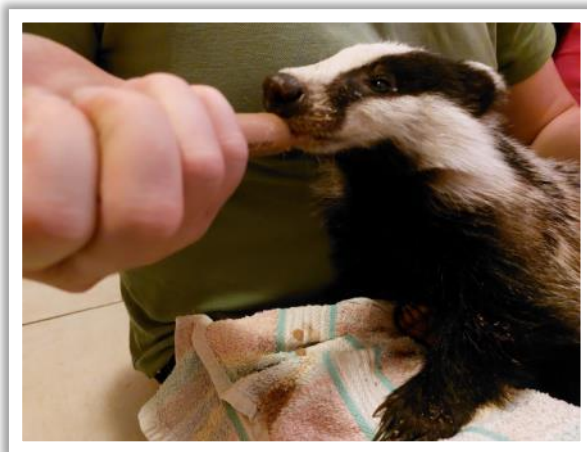

16-06-2022 Mill. Bij onze dierenambulance werd een aanrijding met een jong dasje op de Wanroijseweg gemeld. Het arme diertje leefde nog en werd zo spoedig mogelijk naar de Dierenartsenpraktijk Groesbeek en omstreken gebracht.
Het dasje, een mannetje van 2,50 kg had flinke hoofdpijn, geheugenverlies, gekneusde ribben, verstuikte enkel en pijn geïnduceerde epileptische aanvallen. Na 1,5 week kreeg het dasje zijn geheugen terug. Hij verwijderde zelf het spalkje van zijn pootje, werd zeer actief en probeerde te ontsnappen. Het dasje werd 's avonds teruggebracht en was zo blij de vertrouwde geuren weer te ruiken dat hij net voor de dassenburcht het deurtje van de reismand al had gesloopt.

19-06-2022 Utrecht. Bij Dierenambulance Utrecht kwam een melding binnen over een das die in een paardenbak lag. Bij aankomst bleek het om een heel klein dasje te gaan. Een vrouwtje van slechts 1,18 kg. Zeer uitzonderlijk in deze tijd van het jaar. Het dasje was sterk onderkoelt, en gaf geen teken van leven meer. Op de standplek van de dierenambulance is alles op alles gezet om het diertje op te laten warmen, in de couveuse met een warm kruikje tegen de buik.
Ondertussen gingen onze vrijwilligers er heen om het dasje over te brengen naar de opvang. Ze kreeg van ons eerst nog warme ORS met AD. Hier leefde ze al meteen van op. Vrijwilligers van Dassenwerkgroep Utrecht hebben het gebied rond de burcht nog doorzocht, maar geen andere dasjes van dit formaat meer aangetroffen.

- **In 2022 zijn 15 hulpbehoevende volwassen dassen opgehaald.**
  Hieronder een deel van de meldingen.

06-01-2022 Kessel-Eik. Na melding bij Dierenambulance Noordelijk Limburg is een vrijwilliger van Dassenwerkgroep Roermond naar een gewonde das gegaan, waar een bezorgde melder bij bleef wachten. Deze das lag op een onverharde weg, waar helaas hard gereden wordt. De dierenambulance Noordelijk Limburg heeft de gewonde das op hun standplaats overgedragen aan onze vrijwilligers, die vervolgens met de das naar de dierenarts zijn gegaan. Het bleek een vrouwtje van 11,97 kg. Helaas heeft ze haar verwondingen niet overleefd.

08-01-2022 's-Hertogenbosch. Bewoners aan de Pettelaarseweg troffen in hun tuinschuur een slapende das aan. Deze is door onze vrijwilligers gevangen, en ter observatie meegenomen naar de opvang. Na een kort verblijf om wat aan te sterken is dit volwassen mannetje van 8,60 kg weer vrij gelaten in zijn leefomgeving, een natuurgebied grenzend aan de tuin waar hij was aangetroffen.

08-04-2022 Loosbroek. Op vrijdagavond werden we gebeld door een opvangcentrum, met de vraag welke pijnstilling en antibiotica een das mag hebben. Ze hadden namelijk een gewonde das met steekwonden van een riek. Onze vrijwilligers adviseerden om behandeling pas op te starten na overleg met de opvang waar deze das langere tijd zou gaan verblijven.
De das is door een van onze vrijwilligers opgehaald. Hij is daarbij overgebracht van de draadbench in onze gladde vervoerskrat, en met onze dierenambulance rechtstreeks naar Dierenartsenpraktijk Groesbeek en omstreken gebracht..
De das bleek flinke bijtwonden van andere dassen te hebben. Diepe steekwonden van een riek had hij niet. Het dier had ergens uit proberen te ontsnappen, getuige zijn tot op het leven afgeschuurde nagels, en de schade aan zijn tanden. De afgebroken hoektand en de stukjes van de andere tanden lagen nog onder zijn lip. Dit kan ontstaan zijn tijdens zijn verblijf in de draadbench. Vandaar dat voor

een das een verblijf met gladde wanden véél veiliger is, en voor de langere termijn echt noodzakelijk. Dierenarts Hanneke heeft de das met een zo licht mogelijke narcose vakkundig weten te behandelen. De bijtwonden zijn goed schoon gemaakt. En tevens heeft de das een gebitsbehandeling gehad, zodat de das hier geen pijnlijke ontsteking aan kan krijgen. Nadat de das weer wat was bijgekomen, is hij naar een opvang gebracht waar hij kon bijkomen.

07-05-2022 Asenray. Op zaterdag 7 mei werd een verzwakte das gemeld in Asenray. De das werd al zeker een week gezien in een tuin en in een naastgelegen paardenbak. Eenmaal ter plaatse werd, na een intensieve zoekactie, de das uiteindelijk in een tuin gevonden. Het bleek een zeer oude en zeer magere mannetjesdas te zijn. De das werd direct naar een opvangcentrum gebracht. Daar at hij goed, maar het arme dier was helaas zo ver vermagerd dat er onherstelbare lichamelijke schade was ontstaan waardoor terugplaatsing uitgesloten was. Het diertje werd op 15 mei geëuthanaseerd.

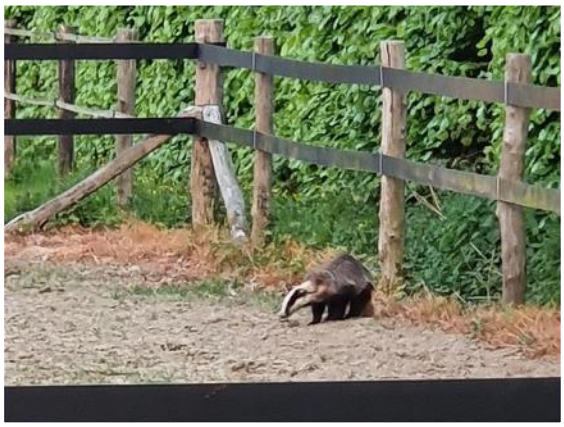

17-05-2022 Oostrum. In Oostrum werd al bijna een week lang een volwassen das gezien direct langs de drukke spoorlijn. Op een toegezonden filmpje was te zien dat de das niet in orde was. Bovendien bleek ze soms te slapen onder een paardenstalletje. Na lang zoeken werd de das weer gesignaleerd, en het lukte om haar te vangen tussen de dichte braamstruiken.
Ze had natte wonden, en was sterk vermagerd, slechts 6,1 kg. Bij Dierenartsenpraktijk Groesbeek en omstreken zijn alle wonden grondig schoongemaakt en behandeld. Omdat er een aanzienlijke kans was dat deze das met gifstoffen in aanraking is geweest, is ze hier ook tegen behandeld. Na een lang verblijf in de opvang is ze elders via een soft release weer vrijgelaten

24-08-2022 Loosbroek. Om 20:00 u. kwam een melding binnen van een levende das in een hol in Loosbroek. Zij was 5 dagen eerder ook al gezien en toen leek alles normaal. Nu zij verrassend genoeg nog steeds op precies dezelfde plek lag, besloten de inmiddels zeer bezorgde melders ons direct te bellen.
Door de enorme droogte is de zanderige bosbodem tot diep in de grond uitgedroogd en heeft de dassenburcht oppervlakkig een deel van zijn stevigheid verloren.
Bij een lichte aanraking van het hol met de vangstok stortte ook de rest van het hol in en werd de das bedolven alsof hij in drijfzand wegzakte. Snel maar voorzichtig, werd het almaar toestromende zand rond de uitgeputte das weggehaald. Het lukte om de ernstig uitgedroogde das te bevrijden en in een vervoerskrat te leggen. De das was zo blij met de hulp dat ze in de vervoerskrat al haar eerste vloeibare voeding heeft opgeslobberd.
In de opvang begon ze pas na 2 dagen wat te lopen. Na haar herstel is zij terug gebracht naar haar eigen burcht. Het was een vrouwtje van ruim een jaar oud.

07-09-2022 Ooij. Om 23.22 u. ontvingen we een melding van een aangereden das op de Hezelstraat in Ooij. Meldster had de das afgeschermd en met een deken toegedekt. Zij zou bij de das blijven tot onze dierenambulance er kon zijn. De das was versuft, maar gelukkig verder niet ernstig gewond.
De vrouwtjesdas had duidelijk een pijnlijk lijf en sliep veel. In de loop van de dagen werd de das in de dassenopvang steeds actiever en begon uiteindelijk beter te lopen.
Op 12 september is deze das in goede gezondheid weer losgelaten in haar eigen vertrouwde omgeving, onder toeziend oog van de meldster.

17-09-2022 Heijen. Op vakantiepark Heijderbosch was overdag een das gesignaleerd. Onze vrijwilliger moest goed zoeken, maar trof de das uiteindelijk aan onder dichte begroeiing. Het bleek een verzwakte mannetjesdas met flinke bijtwonden. Helaas kwam de hulp te laat, want het arme dier bleek al een flinke madeninfectie te hebben. De das is bij Dierenartsenpraktijd Groesbeek en omstreken uit zijn lijden verlost.

29-11-2022 Sambeek. Bewoners aan de Hoogeindseweg troffen overdag een das aan schapengaas. De das zat met een achterpoot lelijk vastgedraaid. Het lukte met veel moeite om het dier los te knippen. Verder onderzoek wees uit dat de mannetjesdas al vermagerd was, slechts 6,46 kg. Mede hierdoor had het gaas diep kunnen insnijden en afknellen. Het onderbeen begon al af te sterven, en tevens had de das een gebroken poot. De das is helaas geëuthanaseerd.

Overige dieren:

Vanzelfsprekend hebben we geregeld ook andere wilde dieren zoals marters, egels en vogels in de ambulance en rijden we nooit een hulpbehoevend dier voorbij.
Met enige regelmaat worden er ook hulpbehoevende diertjes afgeleverd bij de standplaats van onze dierenambulance in Boxmeer.
Al deze dieren worden door ons zo spoedig mogelijk naar gespecialiseerde opvangcentra gebracht.

In 2022 waren dit o.a. diverse vogels, waaronder meerdere duiven, en diverse zoogdieren zoals egels, 6 jonge steenmarters, 1 verzwakte volwassen steenmarter, 2 jonge bunzingen, 1 jonge wezel, een verzwakte fret, 2 jonge konijntjes en een ontsnapte kanarie.

2.3 Donaties

Wij hebben vorig jaar meegedaan met **The Christmas Challenge** van **Stichting DierenLot**. We hebben uiteindelijk een totaalbedrag van maar liefst € 660,- opgehaald. Het bedrag is door DierenLot verdubbeld en in 2022 aan ons uitgekeerd.
Ontzettend bedankt aan alle donateurs en Stichting DierenLot!

Op 30 april hebben we, bij de Landelijke Bijeenkomst Dierenhulpverlening van **Stichting DierenLot**, een cheque van € 1.000,- als tegemoetkoming voor de brandstof, en als erkend beneficiant een geweldige cheque van € 2.500,- mogen ontvangen!

Hartelijk dank voor deze gulle bijdrage!

Onze dierenambulance haalt veel uitgedroogde en hongerige dasjes, marters en andere babydiertjes op. Om al die kleintjes te helpen hadden wij bij **Dierendonatie.nl** speciaalvoer aangevraagd. Dankzij de lieve donateurs werd de Rehydration en het A/D voer in juni bezorgd en konden we hiermee direct een verzwakt dasje helpen.

https://dierendonatie.nl/speciaalvoer-voor-de-babydassen-bij-dassenwerkgroep-brabant/

In juni ontvingen wij via Jopie Barbé van **Kind to Animals** een geweldig pakket met Royal Canin Recovery, Restorative Care Hill's, diverse overig voer, voerbakken, handdoeken en dekens.
We kunnen dit erg goed gebruiken en zijn hier dan ook ontzettend blij mee!
Ontzettend bedankt Jopie, Monique en alle lieve donateurs!

https://www.facebook.com/groups/304318171824871/posts/346844140905607/

Via **Dierendonatie.nl** hebben we een geweldige donatie mogen ontvangen. Om de dieren bij zomerse temperaturen comfortabel en veilig te kunnen vervoeren kregen we Cooling Ice Discs van CoolPets. Deze bieden verkoeling aan de dieren tijdens het transport naar dierenarts of opvangcentrum.
Speciaal voor de jonge en oudere zieke dieren die juist ondersteuning nodig hebben om warm te blijven hebben we Snugglesafe Heatpads gekregen.
Heel erg bedankt allemaal!

Met de **Rabo ClubSupport** actie van de Rabobank hebben we in november een mooi bedrag opgehaald van € 490,02 dankzij iedereen die op ons gestemd heeft.

Bedankt voor uw stem en steun!

Op 19 november hebben we, tijdens het Landelijk Congres Dierenhulpverlening van **Stichting DierenLot**, een cheque van € 250,- als algemene bijdrage voor onze dierenambulance, en als erkend beneficiant een geweldige cheque van maar liefst € 2.000,- mogen ontvangen!
Geweldig!

3. Financieel Jaarverslag 2022

3.1 Organisatie en Bestuur

Stichting Dassenwerkgroep Brabant

Postadres: Mees 82
5831 MP Boxmeer
Nederland

Tel: 06-48279968

Website: www.dassenwerkgroepbrabant.nl
Facebook: www.facebook.com/DassenwerkgroepBrabant
Twitter: https://twitter.com/dassenwerkgroep
Instagram: www.instagram.com/dassenwerkgroep/

E-mail: algemeen: info@dassenwerkgroepbrabant.nl
nieuwsbrief: nieuwsbrief@dassenwerkgroepbrabant.nl
lezingen: lezingen@dassenwerkgroepbrabant.nl

Organisatie: Stichting Dassenwerkgroep Brabant bestaat enkel uit vrijwilligers.

Bestuur: F. Derikx (Voorzitter)
W. Thijssen (Secretaris)
C. Derikx-Derks (Penningmeester)

Beloningsbeleid: De bestuurders ontvangen voor de werkzaamheden die ze als zodanig voor de instelling verrichten, geen beloning en/of vacatiegeld.

Beleidsplan: www.dassenwerkgroepbrabant.nl/bestanden/Beleidsplan.pdf

Vergoedingen: De financiële situatie van Stichting Dassenwerkgroep Brabant is zodanig dat er geen vrijwilligersvergoedingen kunnen worden uitbetaald.
M.b.t. de dierenambulance hebben alle vrijwilligers die met eigen vervoer invallen, als de dierenambulance niet beschikbaar is en na telefonisch overleg via 06-48279968, recht op een kilometervergoeding van € 0,29 per kilometer.

Fiscaal nummer: 8156 37 780

ANBI: Stichting dassenwerkgroep Brabant is sinds 14-10-2008 door de Belastingdienst aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling' (**ANBI**).
Wat is een ANBI ?
Controleren of Stichting Dassenwerkgroep Brabant (vestigingsplaats Boxmeer) is geregistreerd als een ANBI.

KvK: 17190229

Rabobank Boxmeer:
IBAN: NL78 RABO 0121 8829 34
BIC: RABONL2U

Toelichting:

De insteek van Stichting Dassenwerkgroep Brabant is dat iedere financiële bijdrage, hoe klein dan ook, moet kunnen bijdragen aan de bescherming van de das.

De bestuurders ontvangen dan ook voor de werkzaamheden die ze als zodanig voor de instelling verrichten, geen beloning en/of vacatiegeld.
Bovendien is de financiële situatie van Stichting Dassenwerkgroep Brabant zodanig dat er geen vrijwilligersvergoedingen kunnen worden uitbetaald.

De onontkoombare vaste lasten worden eveneens zo klein mogelijk gehouden.

Om de brandstofkosten tot een minimum te beperken wordt er, wanneer mogelijk, zo zuinig mogelijk met de dierenambulance gereden. Er wordt bovendien zoveel mogelijk getankt bij goedkope tankstations tijdens de kortingsdagen.

De website www.dassenwerkgroepbrabant.nl is geheel kosteloos in het beheer van onze vrijwilligers. Educatie en informatie verstrekken behoort tot één van de doelstellingen van de Dassenwerkgroep. Onze zeer druk bezochte website blijkt een krachtig medium. Vandaar dat de, overigens zeer bescheiden, kosten voor webhosting en domeinnaamregistratie naar onze mening behoren bij de uitgaven aan de doelstellingen.

Educatie / Informatie
T.b.v. Educatie / informatie zijn er in 2022 geen uitgaven gedaan.

Inventarisaties / Onderzoek
Er zijn in 2022 geen reiskosten vergoed die worden gemaakt om o.a. de inmiddels meer dan 1200 dassenburchten in Noord-Brabant en de diverse verkeersvoorzieningen te inventariseren.

Dierenambulance

STICHTING DierenLot

Stichting DierenLot is voor een beter lot van (wilde) dieren in nood. Ze trekt zich het lot van deze dieren erg aan en wil hen graag helpen. Ze vinden het daarbij belangrijk om met name lokale en regionale, kleine en middelgrote, organisaties te steunen. Want die hebben het verreweg het moeilijkst met het financieren van hun hulp.
Transport is een vaak voorkomend probleem. Veelal rijden organisaties rond met ambulances, bestelauto's of zelfs privéauto's, die qua onderhoud te duur worden om nog te gebruiken. De kosten van reparaties stijgen dan vaak de pan uit. Ook bij dit probleem wil DierenLot hulp bieden!

Voor het werk van de Dassenwerkgroep Brabant is goed vervoer nodig en, ook heel belangrijk voor de veiligheid op de openbare weg, een auto die goed zichtbaar is. Stichting DierenLot heeft diverse uitvoeringen van dierenambulances.

Sinds 28 maart 2018 hebben wij een kleine Dieren Transport Ambulance (DTA) in bruikleen gekregen. Het idee van een kleinere dierenambulance is ontstaan uit efficiency. Veel ritten willen in de praktijk nog wel eens onnodig met een grote dierenambulance gemaakt worden. Zoals ritten met kleine dieren of het ophalen van medicijnen bij de dierenarts. Daarom is er door DierenLot een kleiner model ontwikkeld. Door de inzet van deze, kleinere, dierenambulance kunnen wij nog beter en efficiënter werken. Ondanks de kleinere afmeting is de dierenambulance prima uitgerust en direct klaar voor het bieden van (transport)hulp aan dassen!

De samenwerking tussen de dassenwerkgroepen, Das&Boom, gemeenten, natuurorganisaties, stichting DierenLot, dierenambulances, politie, Stichting Afhandeling en Monitoring Fauna-aanrijdingen (SAMF), Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) en het Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) heeft geleid tot een waardevol netwerk waarin alle verkeersslachtoffers worden geverifieerd, geregistreerd, en beschikbaar zijn voor verder onderzoek. Hulpbehoevende dieren worden opgespoord en geholpen.
Dankzij deze informatie zijn er in 2022 diverse verkeersvoorzieningen, zoals tunnels en rasters, aangelegd om in de toekomst wildaanrijdingen te kunnen voorkomen en de verkeersveiligheid te vergroten.
Het onderzoek naar de dassen heeft een schat aan informatie over de das opgeleverd en een aantal nieuwe dassenburchten aan het licht gebracht.
Er zijn dit jaar door onze dierenambulance 30 dassen naar een opvangcentrum gebracht. Dit betrof 4 hulpbehoevende volwassen dassen en 26 jonge dasjes.
Helaas waren dit jaar 9 volwassen dassen er zo slecht aan toe dat ze niet naar de dassenopvang konden, maar direct door een dierenarts moesten worden geëuthanaseerd.
Het aantal dassen dat door de Dassenwerkgroep Brabant is doorgestuurd naar het DWHC voor verder onderzoek is in 2022 uitgekomen op 3.
In 2022 zijn er 2 dassen naar de WBVR in Lelystad gebracht voor onderzoek.

De onkosten die in 2022 zijn gemaakt t.b.v. de dierenambulance, zoals bv de brandstofkosten, dierenartskosten en voor materialen, blijken van dien aard dat de Dassenwerkgroep Brabant het werk kan blijven voortzetten.

Reserves
De jaarrekeningen over de afgelopen jaren laten een solide financieel beleid zien. Jaarlijks sluiten we af met een positief saldo en doen we ons uiterste best om de reserves te laten groeien. Die groei is absoluut noodzakelijk om een duurzaam voortbestaan te kunnen garanderen.
We ontvangen namelijk geen structurele subsidies en zijn voor onze inkomsten volledig afhankelijk van donaties. De hoogte van deze jaarlijkse donaties kan flink fluctueren en kan zelfs onder de jaarlijkse uitgaven komen.
Alhoewel onze dierenambulance van stichting DierenLot nieuw is, zullen we rekening moeten houden met toekomstig onderhoud, dure reparaties en hogere brandstofprijzen. Ook de overige materialen zoals bijvoorbeeld kleding en de spullen voor de marktkraam zijn aan slijtage onderhevig en zullen in de toekomst vervangen dienen te worden.

3.2 Financieel Jaarverslag 2022

	2022			2021	
Omschrijving	**Inkomsten**	**Uitgaven**		**Inkomsten**	**Uitgaven**
Beginsaldo	**€ 30.237,64**			**€ 21.347,18**	
Donaties particulieren	€ 3.338,98			€ 3.320,86	
Donaties bedrijven	€ 0,00			€ 0,00	
Donaties Stichting DierenLot	€ 7.190,00			€ 10.708,40	
Vriendenloterij	€ 411,80			€ 411,00	
Rabo ClubSupport	€ 490,02			€ 462,29	
Affiliate partnerprogramma	€ 53,25			€ 0,00	
Reiskostenvergoedingen	€ 565,40			€ 592,61	
Rentes	€ 1,68			€ 1,75	
Dierenambulance - Reiskosten/Materialen		€ 6.434,78			€ 5.140,49
Dierenambulance - Onderhoud/Reparaties		€ 1.088,14			€ 610,34
Dierenambulance - Verzekering		€ 415,00			€ 415,00
Dierenartskosten		€ 769,59			€ 0,00
Educatie / Informatie		€ 0,00			€ 0,00
Website		€ 98,59			€ 233,80
Kosten bankrekening		€ 119,40			€ 119,38
Diversen		€ 0,00			€ 87,44
Eindsaldo		**€ 33.363,27**			**€ 30.237,64**
Totaal	€ 42.288,77	€ 42.288,77		€ 36.844,09	€ 36.844,09
	€ 12.051,13	€ 8.925,50		€ 15.496,91	€ 6.606,45

2023

De vrijwilligers van de Dassenwerkgroep Brabant halen alleen in Noord-Brabant, Noord-Limburg en zuidelijk Gelderland dode dassen op. Voor de hulp aan hulpbehoevende en verweesde dassen zijn ze in heel Nederland actief. Bovendien verzorgen ze o.a. voor andere dierenambulances, in overleg, ook taxiritten van hulpbehoevende dassen naar een opvangcentrum. Om dit duurzaam te kunnen blijven doen is hiervoor veel geld nodig.
Het is gebleken dat, mede door de enorme drukte, de fondsenwerving er vaak bij in schiet. In 2023 moeten we hier toch echt verandering in brengen.